

FREMTIDENS GÅRDHAVER med LAR



Demonstrationsprojekterne skal afdække de københavnske gårdhavers bidrag til at opfylde Klimatilpasningsplanens mål om, at 30 % af regnvandet skal genanvendes eller håndteres lokalt i stedet for at løbe i kloakken.

HVAD ER FREMTIDENS GÅRDHAVER?

'Fremtidens Gårdhaver' består af tre gårdhaveprojekter med LAR, som ligger i Skt. Kjelds Kvarter. Projektnavnet anvendes både for det samlede projekt og de enkelte demonstrationsprojekter, som vil blive navngivet efter deres beliggenhed, fx 'Fremtidens Gårdhave ved Skt. Kjelds Plads'.

FORMÅLET MED FREMTIDENS GÅRDHAVER

Fremtidens gårdhave med LAR skal være en demonstration af, hvordan man kan klimasikre byen i forhold til at håndtere større regnmængder og komme med et bud på, hvordan byens gårde indrettes, så der undgås kældre og veje under vand og store skader på indbo. Samtidig renoveres trængende gårde, som kan vise, hvordan man kan bruge regnvandet som en ressource til at etablere gårde med regnvandsløsninger, der er grønne, rekreative og rare at opholde sig i.

Projekterne udvikles i tæt dialog med karréernes beboere, og de vil derfor også komme med bud på nye dialog- og inddragelsesformer samt nye metoder til at afdække opbakning til en fælles gårdhave, som kan anvendes i de traditionelle gårdhaveforløb.

Fremtidens Gårdhaver vil blive gennemført som innovationsprojekter for at udvikle nye LAR-løsninger, der kan anvendes og udbredes til andre københavnske gårdhaver. Læringen og erfaringen fra det enkelte projekt overdrages til det næste. Derfor vil tilgangen til udvikling og spredning være forskellig i de tre demonstrationsprojekter. Omdrejningspunktet for udviklingen vil tage afsæt i københavnernes livskvalitet og det gode gårdliv. Forvaltningen vil også afklare behovet for udvikling af LAR-løsninger og processer sammen med rådgiverbranchen, relevante samarbejdspartnere og med inspiration fra danske og udenlandske erfaringer.

TRE INNOVATIONSPROJEKTER - MERE LAR FOR PENGENE

For at sikre den bedst mulige platform for udvikling og udbredelse af nye grønne og rekreative LAR-løsninger har de tre demonstrationsprojekter forskellige LAR- og gårdhaveudfordringer og forskellige mål og innovationstilgange.

Demo #1: Fremtidens Gårdhave ved Skt. Kjelds Plads - Den store gård med plads til eksperiment. Udviklingen vil fokusere på at afprøve og koble kendte LAR-løsninger og teknologi på nye måder, så der skabes synergi mellem forskellige LAR-løsninger, der forsinkes, opmagasinerer og nedsiver regnvandet. Innovationspotentialet ligger i at integrere LAR- og gårdhaveløsninger, der udvikles ved at tage udgangspunkt i beboernes livskvalitet og det gode gårdliv samt rekreative og grønne løsninger.

Udviklingen vil foregå som et samarbejdsdrevent innovationsforløb med rådgiverteamet (Arkitema, Orbicon og Habitats) og en arbejdsgruppe på 10-20 interesserede beboere og forvaltningen. Udviklingen af de nye løsninger vil bl.a. foregå som 1:1 forsøg, midlertidige forsøg og temamøder i gården. Løsninger, metoder og 1:1 forsøg vil blive fremvist i Copenhagen Green Capital - Sharing Copenhagen og www.klimakvarter.dk.

TIDSLINIE: FREMTIDENS GÅRDHAVER 2013-2016



**Demo #2: Fremtidens Gårdhave ved Vognmands-
marken - Den åbne gård med sammenhæng til gade
og byrum**

Der sættes fokus på at udvikle LAR-løsninger, hvor byrum og gårdrummet samtænkes og skaber synergi til gården og lokalområdet. Der udvikles LAR-løsninger, som kan anvendes i et integreret gårdrum og lege- og opholdsgade.

Udviklingen vil foregå som et samarbejdsdrevent innovationsforløb med rådgiverteamet og en arbejdsgruppe bestående af interesserede beboere og kommunen. Projektet koordineres med og bygger videre på den række af midlertidige og permanente projekter der allerede er i gang i foreningen samt på erfaringerne fra DEMO#1 og Klimakarréprojektet.

Der er stor opbakning til projektet både blandt beboere og ejerne. Forvaltningen forventer at underskrive hensigtserklæring med parterne inden sommerferien 2014, hvorefter der igangsættes et udbudsforløb med henblik på at udpege rådgivere.

**Demo #3 - LAR i eksisterende gård - optimering
og udbredelse**

Der bygges videre på erfaringerne fra de første projekter samt Klimakarréprojektet både med hensyn til proces og LAR-løsninger, som vil kunne tilrettes, afprøves og sammensættes optimalt i det sidste projekt. Der vil være fokus på en samlet dokumentation og formidling af gårdhavernes klimasikringspotentiale.

Projektet vil også sættes fokus på at afprøve og tilpasse LAR-løsninger til allerede etablerede gårdhaver og eventuelt at udbrede erfaringerne til de almene boligforeninger.

I løbet af efteråret 2014 vil Forvaltningen igangsætte et forløb med henblik på at udpege og indgå aftale med den konkrete gårdhavekarré.

ØKONOMI

Projekt Fremtidens Gårdhaver med LAR har et samlet budget på 40 mio. kr. der finansieres 50/50 med kommunale og statslige midler. De tre demonstrationsprojekter finansieres indenfor den afsatte ramme i budget 2013, hvor der blev afsat 20 mio. kr. Ud over den ordinære støtte har Staten derudover givet tilsagn til om at bidrage med ekstraordinære forsøgsmidler på 11.270.000 kr.

